

Đông-Pháp-Thời-Báo

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an. 8.000 Un an. 10.000
Six mois 5.000 Six mois 6.000
Annuaire Légal
0350 la ligne de 6 points sur justification de 9 céciers quelle que soit la page.
Annuaire Commerciales
On traite à forfait

NĂM THỨ NHƯT SỐ 46
NGÀY THỨ SÁU
31 AOUT 1923

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

LE COURRIER INDOCHINOIS

報時法東

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN
NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÂN

31, đường Mac-Mahon, 31

SAIGON

Dây thép nối (Téléphone)

SỐ: 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp Ngoại-Quốc
Một năm. 8.000 Một năm. 10.000
Năm năm 5.000 Sáu tháng 6.000
Mua báo phải trả tiền trước
Thư và Mandat để gửi thư
M. Nguyễn Kim-Dinh.
Báo báo để việc buôn bán hay là
việc tư nhân thương nghị trước.

SỰ MỜ MANG NHỎ TRI-LỰC

Bang gia nào cũng vậy, dân tộc nào cũng vậy, muốn mở mang sự nghiệp cho lâu dài, cơ đồ cho bền chặt, thì trước phải có tri-lực mới làm được, nếu không có tri-lực mà mong mở mang thế nào? Mà muốn có tri-lực thì làm sao cho có tri-lực? Tri bởi đâu, học bởi đâu mà có? Tri bởi nơi người học, học bởi nơi nhà tư-bản, người học-thực hiệp với nhà tư-bản làm ra một cái tri-lực. Lấy cái tri-lực ấy mà mở mang cho xứ sở, cho quê-hương, thì người học-thực ấy không hề công trình mà có danh, nhà tư-bản ấy không mất của tiền mà đáng lợi.

Như nước Đại-Nam ta đây, trước Hoàng-triều ta mở mang đất nước ra càng ngày càng rộng, nào là ruộng tốt đất bằng, dân-tộc ta chỉ có đang lưng cây ruộng lấy lúa mà ăn cho no thì thôi, còn đồ kỳ bần ở dưới đất, ở trong rừng, ở trên núi, ở dưới biển biết bao nhiêu, mà dân-tộc ta không hề nghĩ tới.

Có khác chi cha mẹ giàu, có bao nhiêu của bỏ vào tủ-sắt khóa lại chặt cửa, rồi giấu mất chìa khóa đi, con cháu túng xài thì rờ xung quanh cái tủ sắt đó rồi nuốt nước miếng mà chịu. Nay này có Nhà-nước Đại-Pháp là một nước văn-minh cực diêm, tôi đất nước mình ra công lính lấy tri-lực mà mở mang xứ sở này cho dân-tộc mình nhờ, đem chìa khóa tới mở tủ sắt của mình ra rồi đoạt lấy hết mà dùng dần; lấy lấy ấy ra để mà lợi dụng về sự mở mang cho xứ sở, nào là cầu sắt, một cái cầu

nhỏ cũng năm bảy chục ngàn, một cái cầu lớn cũng một hai trăm ngàn. Còn bờ lộ gần trên một đất này là vật vổng, lộ nào cũng tràn sỏi đá, một con đường như từ Mỹ-tho lên Saigon từ trải đá đến nay cũng gần trăm ngàn bạc lấp trên mặt bờ lộ đó. Chỉ một khúc đường trung ương đó mà nói cho đồng-bang ta nghe, chờ còn biết mấy con đường dài hơn đường Mỹ-tho lên Saigon nữa; khúc đường ấy có bảy mươi hai ngàn thước, còn vẫn hơn các đường khác rất nhiều, nhưng mà suy một khúc đó thì biết ra mấy khúc khác.

Còn sự khai-kinh, chờ thì đào bằng tay nhơn công, chờ thì mướn xán mướn, miêng Hậu-giang biết mấy cái kinh, mà một cái kinh mướn xán mướn cũng tốn tới hai ba trăm ngàn bạc. Bởi vậy ngày nay xứ ta mới càng ngày càng giàu lớn, như số càng ngày càng đông thêm, là tại xứ rừng bít ruộng nương mà mở mang ra thì từ. Trên bộ xe-hơi, xe-lửa, xe-ngựa, xe-máy đạp, chạy một ngày chỉ tới, xe chạy nhiều, chạy nào thì sự sanh lợi càng nhiều. Dưới sông thì tàu lớn, tàu nhỏ, ca-nô, ghe-chài, ghe-lồng, ghe-trườn, sam-ban và xuồng; cái chạy, cái chèo, cái bơi, ngày kia tháng nọ không ngớt, hệ ghe tàu đi thường lắm, thì sự lợi trong xứ càng nhiều. Tại nơi người muốn làm cũng chẳng muốn làm, biết tình cũng không biết tình mà chịu nghèo đó thôi.

Vậy dân-tộc ta ngày nay đã nhờ tri-lực của Nhà-nước mở mang nhiều lắm, thì nay chúng ta có nên lấy tri-lực của chúng ta mà mở mang thêm nữa không? Muốn mở mang ra nữa thì một là tri người học-thực, hai là lực của nhà phú-ông, ba là nhóm nhơn công mà mở mang ruộng đất còn bỏ hoang trong xứ ta đó.

D. P. T. B.

VĂN UYÊN

KHEN NGƯỜI CÓ CHÍ

Anh tài còn sót một vài ông. Vì phần tu mi phải vậy-vàng. Bởi cảm trẻ thơ dầu gió bụi. Mỗi đêm già cả gánh non sông. Kể ng-ngàn một nghìn quê vực. Người xót-xa lòng như lạc Hồng. Cái chi thanh vân còn gông-gỗ. Ngàn năm kiều thế giả càng trong.

Tuấn-Anh

BỘ NGUYỄN VĂN

Thời này sánh với thiếu chi ông. Đất Việt như ta quần một vùng. Liệt nữ nân ra sao đủ bành. Nhiều nguồn chảy lại mới đầy sông. Dưa-chen chỉ nói đầu đem bạc. Nhảy-nhót thêm chai mật dọt hồng. Lạm-cụm theo dõi cho đến đời. Với tay vén ngạt thấy trời trong.

Liêm-Tiền

CÁI MÂY MAY

Cơ xáo khen rùm rền mây may. Công linh chế tạo thiết kỳ tài. Xa quây, nường-trương trời chuyễn. Vần động, đường như trái đất xoay. Xuôi ngược, thần kinh đời sợi chỉ. Âm ỹ, quí sự một đường dây. Để ai trên thế không yêu chuộng. Âm cát mướn dân ngất ngáy đây.

Long-Giang

CÁI MÂY DÀNH CHỨC « REMINGTON »

Khen tay thương quốc sức khôn cùng. Chế tạo cho thành một « mạnh-tổng ». Trận bát dầy đũa từ trước chúng. Tráng văn gập rút dùng đầu công. Chỉ rành hắc bạch, hăm lăm chữ. Đồn chứa kinh luân, mấy chục vòng. Vật nọn suy ra nên lịch thế. Người không danh giả thiện cho lòng.

Long-Giang

XƯA KHÁC NAY KHÁC

(Tiếp theo)

Ruộng đất xứ Nam-kỳ ngày nay cũng còn hoang vắng không phải hết, nhưng số còn hoang đó, làm sao mà người ta không giàu ba đời? Ba đời là đời gì? Là đời cha, đời con, đời cháu. Ba họ là họ gì? Là họ bên nội, bên ngoại và bên vợ của mình. Đời này Ông-Tổ, Bà-Ông cũng đời anh, trao lại một cơ nghiệp cho đời con cháu, xét cho kỹ mà coi, đời này nhà giàu với nhà nghèo. Ông-Tổ không xe duyên nợ. Đời này cho nên bên chồng giàu, bên vợ cũng là giàu, sanh con ra cũng cưới vợ con nhà giàu, có phải người ấy giàu giàu ba họ hay không? Còn đời mình nghèo con mình ở mướn, đời cháu mình làm sao mà giàu, mà cháu mình không giàu thì con cháu đời cháu phải khổ. Mà tôi tưởng rằng những ba đời phải khổ mà thôi, nếu chúng may không gặp người giúp đỡ gặp một làm ăn, có khi phải chịu nghèo hoặc cho đời đời này sang kiếp nọ mà chết!

Có biết dự mình mà lo sớm, toàn phương chi mà lo cứu sự nghèo nàn, mà muốn lo cứu sự nghèo nàn thì phải tiết kiệm giữ cho làm mới đáng. Về môn bán, chớ làm công nghệ, chớ mua sắm đồ vật, rồi mua con ăn học cho thành danh, học thành rồi làm công dụng tiền nhiều, mà hoặc có thể hao tiền, họ đem cái giàu dư của họ mà họ đời cũng có.

Nguyễn-Tiền

Lẽ phải thì người ta hay ưa, mà ai hay làm phải?

Trong chốn gia-dinh: vợ lo làm mọi bề nội trợ, giúp chồng từ nội nuôi con từ ngoại, việc phải đạo nghĩa thì xai, việc lăng-phuơng đạo thì tiếc. Không hay đi xa không hay dạo xóm, lúc-thức chuyện bề tần-tảo, giữ gìn sự trước, xem sóc việc trong ngoài, để cho chồng thông thả ra đứng đợi với đời, khuyên-con rằng học hành đừng dể dể với xã-hội. Biết hòa nhã với chòm giềng thân thích, biết dài buổi thiết đãi bạn của chòm, biết lo lắng ngày đêm tháng quây, sắm sanh rượu của trà sen, những vật là miếng ngon trước-càng liền liền, sau dài dần dần. Biết yêu người lành, biết từ dể dể, kể phụng tang, người ăn ở, sử dụng cũng phân minh, lễ thù tạc, cách văn lại cũng liêu liêu từ ngàn đời đến ai chê trách. Làm chồng dể dể mọi người vợ biết phải như vậy thì có vui không, bụng có ưa không? Với làm, ưa làm chứ! Nếu vui làm ưa làm, thì phải yêu thương kính mến cho làm mới phải cho, sao ra khỏi nhà rồi thấy khách-hữu đạo nhơn-nhân, lại khiến phụ lòng ưa, học chữ mền của nhà đi, nờ đem cái cơ thương, cơ tiếc của vợ hiền, mà giao cho phường son « phân

TRUNG-HOA CÁCH-MẠNG

(Tiếp theo)

Và Thanh-dinh lúc này như tôi có ít, lại là lúc đương nghỉ người Hồn, cho nên Tái-Phong phải dùng người Mãng mới tinh lòng (Tái-Phong là tên vua Tuyên-Thống, lúc này Cách-mạng kêu tên tộc vua nhà Thanh, phải như trước mười lăm năm sắp lên thì kêu là Bệ-hạ), từng phải dụng Âm-Xương làm Thống-soái Bắc-quân tư-linh, lại dụng Tái-trần-Băng làm Đề-đốc hải-quân. Kể thủy người họ liên lạc tương tiếp nhau mà phạt Võ-Xương và Hồn-khẩu. Tuy Tái-trần-Băng làm đề-đốc hải-quân thì việc binh gặp-rủ, cũng muốn khởi hành Nam hạ cho mau. Ngặt nỗi vợ là người dân-bà nước Đức, không đành cách một, đêm ngày theo riều-rén bàn-biểu việc ái tình, mà lại lo binh chẳng hết lòng có thể nào mà đánh Võ-Xương Hồn-khẩu cho được. Đến khi Âm-Xương định khởi binh, thì vợ chồng năm tay nhau mà khóc, làm cho Âm-Xương tức đi ai hoài, trong lòng bất nhàn, cho nên Âm-Xương hạ lệnh cho chư tướng kéo binh đi trước, Âm-Xương sẽ tới sau, chư tướng vâng lời kéo binh đi tiền đạo. Quân một-thăm bảo với Lê-nguyên-Hồng, Lê-nguyên-Hồng nói: « Liền cho Bắc-quân đi đây là sự cũng chẳng dài, chắc là tướng không đem lực, binh chẳng đông lòng, vậy thì binh đánh trước rất dữ-dội, thiệt hẳn rồi, thì binh tướng nó thấy đều vô mặt. » Đạo tiền-phong là Tạ-quân-Đội động lệnh kéo binh đi trước, binh nào tướng nào sức đồng lòng. Lê-nguyên-Hồng lại khiến binh pháo-thủ trên núi Đại-biệt-Sơn xô súng lớn hoai hoai trợ chiến. Hai bên gặp nhau áp chiến, binh Bắc tuy dể đánh không lấy mặt lòng, mà súng liên thanh của nó có nhiều, nên nó bắn giết quá, lại tiền quân phải lùi lại. Nhờ có mấy đạo hậu-danh tới một cách dữ-dội, hôn sát một trường ác chiến, binh hai bên chết không biết số nào mà kể, máu rơi thì nát tan tan xem như gió thổi mưa sâu! Bắc-quân chịu không lại phải tháo lui chạy hết. Một lúc ấy lòng quân dần dần quan tâm, thấy Bắc-quân vỡ chạy, đều vô tay mà họ lên rằng: « Võ, Hồn quân dân vạn tuế! »

Quan Thanh-lãnh ra lệnh truyền quân dân đánh nổi, quân dân đánh lòng tráng tới rần rần như gió, binh đi khắp nơi chặt non, đánh nổi tới hoai, Bắc-quân mất vía, nhơn người nấp khi giới chịu hàng đầu, cũng có

người bỏ khi giới mà trốn tản-tán. Còn sót một mớ bại tàn ở sau còn kéo nhau về, quân dân đuổi ưc hai mươi dặm, chiếm lấy đường xe-lửa rồi, các chỗ trốn thẳng mới trở lại. Tháng trận này tiếng đời về Võ-Xương, Hồn-khẩu, nhơn dân thiên hạ vui mừng biết là đường nào. Người cầm cờ, kẻ cầm lòng-dền, đứng sắp hàng ngoài cửa Đại-Trí nơi thành Hồn-khẩu, hồi một trời đã lặn mà chọi rạng như ban ngày! Bài liệt-vi ra xong thì thấy đại kỳ gió thổi phất-phơ biếc là binh tướng trận khai hườn. Binh kéo đến cửa thành thì nhơn dân phát cơ nhòng lồng lộn lên mà chào mừng. Còn Lê-nguyên-Hồng cũng dẫn dân đều nhảy-nhót mà nói rất to tiếng rằng: « Chúng tôi xin liều chết mà làm cho non sông của Hồn tộc được rõ ràng, không hề nao-núng, ngật một nỗi gặp cơn kịch liệt, mà sao không nghe động lệnh tin tức Huỳnh-Hung? » Chư tướng nói vậy mà Lê-nguyên-Hồng làm lẳng không nói lời. Có người lại báo nói: « Thấy Huỳnh-trần-linh dẫn binh đi đánh quân chừng năm trăm người, mà đi đâu không biết. » Cả thấy đều nghĩ, duy Lê-nguyên-Hồng cũng không hỏi tới. Vũ Huỳnh-Hung là đại danh tướng trong họ Cách-mạng, mà hai lần nhắc Huỳnh-Hung thì Lê-nguyên-Hồng cũng làm thinh, ấy là có duyên cớ mưu sự chi đó, cho nên cả thấy yên lòng mà không nghĩ nữa.

Khi ấy Bắc-quân cả thua một trận, đã hoàn vía kinh hồn, gom rút tàn binh lui về đồng giềng Nhữ-khẩu, chẳng dám ngó ngay đất Võ-Xương Hồn-khẩu nữa. Vũ chấp binh tướng trong tay Bắc-quân lấy-lưu ghè sự Huỳnh-Hung hơn hết, lại trận này không thấy có Huỳnh-Hung, mà đã trước thua đường ấy, ước gặp đạo binh Huỳnh-Hung thì lợi lại là chừng nào nữa, bầy giờ đây không biết Huỳnh-Hung còn binh mà phục chờ nào, Bắc-quân cả thấy đều thêm lo sợ. Bắc-quân cả thua trận ấy truyền báo đến Bắc-kinh, vua nhiếp-chánh nhà Thanh là Tái-Phong rất nên lo sợ, bèn thôi thúc Âm-Xương xuất lực, Âm-Xương không biết nói sao, gắng gượng từ biệt người vợ rất yêu mến ấy mà đem binh Nam-hạ.

(Còn nữa)

Viên-Hoành

Hội đồng-bào xin thương lấy nhau!

Mấy tuần này vì ở tỉnh Cao-bàng xảy ra một cái « Thủy-tai » sanh-linh đồ thần: kẻ thì chết đuối, kẻ thì không nơi dầm dề, không gạo không cơm, cảnh-tượng ấy thật rất thể-thảm vô cùng, ai là người thấy cảnh như vậy mà chẳng động lòng rơi lệ! Bởi thế nên hội Công-thương-dông-nghiep Nam-kỳ và hội Bắc-kỳ Nghĩa-trang sẽ bày ra ở tại Nhà-hát-Tây Saigon một cuộc hát, dâng lấy tiền đó mà giúp cho mấy người mắc phải cái nạn nước-lụt ở Bắc-kỳ. Cuộc hát này nhờ có ông Lê-quang-Sô là chủ-nhơn Ban hát « Sĩ-Đông-Bang » vì nghĩa mà xướng ra xin giúp sức. Ấy vậy, chúng tôi rất mong mọi cho đồng-bào vì NGHĨA mà dúi gót đến Nhà-hát Tây ngày 18 Septembree 1923 đúng 7 giờ tối đang trước là mua vui sau là giúp cho kẻ hoàn nạn là người đồng-chương-lực cùng ta vậy. Hội đồng-bào! Hội đồng-bào! Xin thương lấy nhau! Bồn-quán

Tuyển mộ lính tình nguyện

Theo tờ Chấn-trị số 233 đã ngày 21 Aout 1923, quan Thống-đốc Nam-kỳ cho mấy người thiếu-niên Nam-việt và mấy người vô-sĩ không có danh giặc thuở này hay rằng: Theo lời xin của nhà-binh, sẽ bày ra một cuộc tuyển « lính tình-nguyện » ở đội lính-tập (dồn O-ma) kể từ ngày nay, dâng cho có một cơ-linh 240 người tình-nguyện phải đi ra ngoại-quốc. Trong 240 người đó sẽ lấy 100 người cho học coi máy xe-hơi, còn 140 người kia thì vào cơ-linh. Về địa-phần Châu-thành Saigon đơn xin tình-nguyện thì gửi đến Xã-Tây (phòng nh) trước ngày 15 Septembree 1923. Muốn tới đều chỉ cứ do nơi đó mà hỏi. Hội-chợ Hanoi Hội-dồng coi cuộc hội-chợ Hanoi này đã gọi đi khắp nơi nơi mấy bản kể những thổ-sân và đồ công-nghệ bốn-xứ đem dự cuộc Hội-chợ. Máy bán đó in vừa chữ Langsa vừa chữ Ang-lê và vừa chữ quốc-ngữ. Bật mong trước cho cuộc Hội-chợ năm nay đông rờ rần như năm rồi, hẳn chứng rõ cho người ngoại-quốc biết rằng đường kinh-tế của xứ Đông-pháp nay có vẻ phát-dạt vậy!

HỘI NHÀ MÁY XÂY LỬA VIÊN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẤT DANH VỐN HUND 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU ĐÓNG TẮT SỐ
 Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15. — NHÀ MÁY XÂY VÀ KHO TRỮ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LỞ VỀ CHUYỆN LỬA

MUA LỬA VÀ LÀNH BÀN LỬA — GIỮM TIỀN LỬA VÀ THỂ LỬA — LÀNH LỬA GỖ KHO

TRƯỚC KHI BÀN LỬA xin hỏi bản hiệu; nếu vị diện-chủ nào mắc đi không đúng thì viết thư cho bản hiệu sẽ đến viếng mà bán luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỎN HIỆU
 SẴN LONG CẤT NGHĨA CHO HIỆT.

CÓ ĐẶT HÀNG NGANH TẠI CẦN THƠ và có lập chính mua lửa nơi các chỗ thị-từ.

PHẢI NÓI THÌ NÓI

Bỏ việc nhỏ lo việc lớn là chỉ khi của người anh hùng.

Lời nói hợp phong-hóa, hợp nghĩa-vụ rất dễ, song việc làm hợp phong-hóa, hợp nghĩa-vụ chẳng dễ. Bởi thế lời nói hợp phong-hóa, hợp nghĩa-vụ rất khó-chở, còn việc làm hợp phong-hóa, hợp nghĩa-vụ rất hiểm-hoại.

Thấy kẻ có tài có trí hơn mình làm việc làm lời, sợ mà không nói thì phi anh-hùng, thấy kẻ có quyền thế hơn mình làm việc làm lời sợ mà không nói cũng phi anh-hùng.

Ồ! Từ ngày tây-chạy khách-tru tôi nay, biết bao nhiêu ông luận về cái vấn đề « Đồng-tâm đoàn-thể », biết bao nhiêu tiếng « Đồng-tâm đoàn-thể » rùm rộ cả ba kỳ chớ chẳng phải trong một hai tỉnh chi. Miệng nói đồng-tâm đoàn-thể mà lòng đồng-tâm đoàn-thể thì chẳng có. Chắc có lẽ ai ai cũng vội cho rằng là chúng tôi nói vu cho nỗi giống, chứ hẳn thiết có vậy. Thế có ai nhớ lại coi hai chữ ấy bởi đâu mà ra, có phải gốc nơi các báo-giới mà ra chăng? Kể đó, hai tiếng ấy chuyên miêng này qua miêng kia, bắt đầu từ chữ vị viên-quan cùng với thầy dạy có lần tới các vị trưởng-gia, các đức ông-sanh, xuống tới hàng dân-già thành-thị và thôn-quê. Ngày nay còn ai mà chẳng biết nói đồng-tâm đoàn-thể nữa? Hạnh-phúc thay! Quí-hóa thay! Song mừng vậy mà buồn cũng buồn vậy. Buồn vì nói thì có mà rõ ràng mắt thấy vốn không. Tệ ấy bởi đâu? Chúng tôi nói thì âm ưc âm ưc, nói thì xích mích nhiều chỗ. Song đã định nói thì nói, há dễ sợ người rộng lòng lớn tiếng hơn mà mắng lại sao?

Các ông Ồ! Các ông đã nhiều phen có đồng-tâm đoàn-thể rồi, đồng-tâm, thái các ông rất có da nhiệt-thành lắm đó. Nhiều khi chúng tôi nhâm cái lòng nhiệt-thành của mấy ông, cái dạ chung-lo của mấy ông mà khoe được một phần tâm-trí. Chúng tôi lại tưởng các ông đã để xướng được hai chữ đoàn-thể đồng-tâm ấy, đã muốn cho ai nấy cũng theo lời nói của ông, rồi chúng tôi cam-vô-lê xin hỏi thử mấy ông đã có đoàn-thể chưa, mấy ông đã có đồng-tâm chưa? Nếu có, sao nay ông này kiểu ngạo ông kia, mai ông kia cười thì ông nọ, bắt cho người đọc báo cáo tới từ báo đó ra rồi lại xếp lại, uống thay cho một hai cái vấn đề quang-trọng cũng chẳng để mắt vào xem. Thiết tưởng đâu có ông, có xem đi nữa thì cũng khổ tâm suy nghĩ, cũng thêm một đoạn tức tối cho người biết đọc biết suy, thế thì báo làm sao phải nghe mấy ông?

Khoản « DUẬT-BẢO » rất có ích cho khoa văn-chương, cho người đọc văn, cho người viết văn; chỉ tôi mà sửa nhau qui biết vậy, vậy thì đủ, há tất phải châm chích nhau cho hơn nhau, rồi gan ghet lẫn nhau, mạnh ai nấy cãi, ai lại thua ai, viết đây từ báo nào là lời nhạo-bán, nào là lời khinh-bí nhau. Mấy ông không chịu nhìn nhau mà lo đại-nghĩa thì mới đoàn-thể đồng-tâm của mấy ông ở đâu?

Ngôi một chỗ mà biết việc xảy ra nơi khác là nhờ khoản « THỜI-SỰ ». Ghi vào mục « THỜI-SỰ » là những sự có thể bỏ ich-chung cho Xã-hội được. Chữ THỜI-SỰ gì mà ông Lâm-hiệp-Châu mục áo mụ ở nhà ngủ đi xuống... chỉ kia mắt một cái quần lãnh, anh nọ mới tập đi xe máy đi chưa được vững, đến đây là thường ư nhỏ nhói không được bỏ ich cho Xã-hội mà choán một khoản giấy qui báo thất khá đáng tiếc vậy.

Ồ! thời còn nói chỉ tới khoản « TI-DO DIỄN-DÀN », « THỜI-DAM » và « NHÀN-DAM », nhiều tiếng tục tiểu không ai đọc tới mà chẳng nhảm, nay chửi mắng, cũng nghe càng ghê, càng buồn cho phong-hóa suy-dối, càng buồn cho gia-đình bại-hoại. Như cái thói sự vụ từ báo giờ cho đến

hãy giờ lại không có, muốn cho tuyệt thời ấy thì chẳng hay hơn là kiếm phương châm để dạy lũ trai dâm gái còn nhỏ cho biết phải biết quý, biết nên biết hư, biết vinh biết nhục, thì một mai chúng nó nên người rồi ít còn sợ chi là vợ ần hiệp chồng, chồng rề-ràng vợ, để nói làm gì kẻ đã sợ vợ là kẻ đã quen sợ rồi, bây giờ có nói gì, có dạy gì cũng chẳng sửa lại được; vậy thế nào khác nào như người sống đương đau không lo thuốc than chữa trị để đem tiền mua lễ vật mà cúng người đã chết rồi. Ấy chẳng phải làm việc há-lấp sao?

Báo-giới như thế mà số người đọc có ít lại nay một bài, mai một bài mắng vãi chửi xối người sao há-liền, đồng-bào không biết thương nhau, nó để cho mấy tòa báo suy sụp, vậy chớ Nam-Phong kia, Hứa-Thanh kia mấy chửi ai, mấy mắng ai mà đồng-bào ta trong này cũng rùng rùng cũng mụ mà đọc vậy? Và lại nhà báo-giới đối với nước-nhà có một cái trách-nhiệm rất lớn lao, là nhà giáo-dục cho mọi người như lời quan cựu Toán-quyển Sarraut đã tỏ bày với các ông ngày nọ và các nhà báo cũng đã nhận lấy làm qui-củ rồi. Người đã được phân trách nhiệm giáo-dục cho mọi người thì là người đáng làm cha mẹ người vậy. Mà người đáng làm cha mẹ người ta lại không ăn ở đúng-dang theo qui-củ của mình thì mới nói sao?

(Sưu sẽ tiếp theo)

NHÀN ĐÀM

Thọc dùi dục trong họng.

Vợ chồng thắm Bầm có trông m' giang bầu tươi tốt lắm. Bầm tánh hảo canh hảo, cho nên siêng tưới nước, bắt sâu, tỉa lá thật là có công. Chẳng may tới kỳ điện linh, Bầm bắt nhầm một con, quan lư xong, có trái ra lạng dôi anh ta nháp ngừ. Lúc anh ta ra đi trông quan nhình giang bầu mà ra thì nước mắt. Lúc ấy mấy dây bầu đã có nụ.

Cách hai tháng sau, Bầm ngồi trong trại một mình, bỗng nhớ tới giang bầu nên thêm ần canh bầu một bữa lắm. Anh ta tình gợi thơ về một vợ đem cho vài trái ần chơi cho bầu mua chớ sao cho bằng bầu mình nhọc công trông tỉa. Rồi Bầm dốt, mà không lẽ mượn anh em viết giùm thư xin ít trái bầu, họ cười, anh ta mới nghĩ ra một kế. Lấy viết mực về một người lính hai tay khoan lại, quì dưới đất, há miệng tròn vo. Trên cái miệng có vẽ một trái bầu, để cho vợ Bầm xem đó biết Bầm thêm bầu mà đem đến.

Bị Bầm vẽ dối quả cho nên khi vợ được thơ khoe rỗng, lật đặt cầm qua cha mẹ chồng vừa khoe vừa nói: chẳng biết chồng tôi tội tình chi mà bị các quan họ thọc dùi dục trong họng, hu hu!

Viên-Hoàn.

Lời bàn. — Bầm mà vẽ không giống bầu thì thiệt hại cho người xem biết chừng nào. Vậy khi ta muốn nói cái gì hay là vẽ cái chi cũng nên cần thận, phải nói cho thật chỉ cho ngay, kẻo có ngày phải mang tiếng thọc dùi dục trong họng như tên Bầm vậy.

Mấy người hay nói bóng giáng nghĩ sao?

H. V. H.

AI TÍN

Bồn-bào lấy làm buồn bã mà hay tin chẳng lành rằng bà Huỳnh-thị-Huê chánh, thất của ông Hà-minh-Lộc, Thừa-biên tây-chức siêu-dăng số 29 Aout 1923 tại Nhà-thương Drouhet Cholon, hưởng dương 33 tuổi.

Linh cửu đã tàn an hôm ngày 30 Aout 1923 tại Đất-Thành tây Saigon, giữa đông dãi viên quan và thân bằng quyến thuộc.

Đông-Pháp kính phân ưu cùng ông Hà-minh-Lộc với hữu quyến và cầu chúc cho hương hồn linh pho-như-an-dặng bằng đấng tiên hiền văn hương khoái lạc.

Bồn-quán

ĐÔNG-PHÁP-THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Kho Nhà-mướm	8.170
Ngân-hàng Đông-Pháp	8.65
Ngân-hàng Hongkong	8.60
Shanghai	8.60
Ngân-hàng Chartered	8.60
Sie de Gérance de la Ban	8.65
que Industrielle de Chine	8.65

GIÁ LỬA

Lửa chớ đến nhà-máy Cholon (món báo) một tạ 100 kilos. là	
Vinhlong	5 \$ 25 tới 5 \$ 50
Gocong	5 \$ 45 tới 5 \$ 70
Baixau	5 \$ 40 tới 5 \$ 70
Bacieu	5 \$ 55 tới 5 \$ 80
Giá thường học	
Trung	5 \$ 41 tới 5 \$ 67

Xổ-số giấy quốc-trái

Đồng-pháp lần thứ sáu
 Kỳ xổ-số này sẽ mở ra ngày 1er Septembre 1923 ở tại Hanoi. Bàn hội đồng coi việc xổ-số có quan Quản-lý số Tài-chánh Đông-pháp, quan Tổng-dốc Lê-trung-Ngọc, quan Chánh-kho bạc Đông-pháp và quan Phó văn-phòng của quan Quản-lý số Tài-chánh.
 Số giấy quốc-trái xổ ra kỳ này là 1.030 số, số phân ra như sau này:
 1 số đăng trảng 1.000 đồng;
 26 số 500 đồng;
 1000 số 100 đồng.

Tân hôn

TAYNINH. — Bồn-bào tiếp đặng Hồng-thiếp của M. Nguyễn-toại-Chi ở Tay Ninh gửi cho hay rằng đến ngày 1 Septembre 1923, đưa lịnh ái nữ mỹ tự Nguyễn-thị-Quốc xuất giá, kết duyên với thầy Phạm-dinh-Vân, Giáo-viên tốt nghiệp là lính lang M. Phạm-dinh-Vi, Hưong-cơ làng Thái-bình.
 Đông-Pháp kính chúc cho đôi trẻ cả nước duyên tra, nối tóc đến già.
 Bồn-quán

Gian trốn sao khỏ!

CHOLON. — Hôm tháng chạp năm 1922 M. Varin d'Anville ở Cholon có bị mất trộm hết 700 đồng bạc.

Nguyên bữa bị mất trộm đó là ngày 29 Décembre 1922. Tối bữa đó, M. Varin d'Anville sửa soạn đi coi hát, nhưng ông kiếm cái chìa khóa để mở tủ lấy tiền mà không gặp được. Tuy vậy chớ ông cũng cứ việc đi coi hát. Khi ông đặc bà con đến nhà hát rồi, thì ông lật đật trở về nhà một mình. Về nhà ông mới kiểm lại một lần nữa thì gặp cái chìa khóa, ông lật đật mở tủ ra xem thì thấy cái bóp-phoi để trong đó, lại trong bóp-phoi có 700 đồng bạc đều đi tiêu bao giờ! Ông nghĩ quyết cho tên bồi Nguyễn-chi-Em là người Bắc-kỳ mới vừa thôi ở với ông bữa trước (bữa 28 Décembre). Ông định chắc rằng tên bồi đã đi về Bắc-kỳ nên ông đi cỡ bắt liền có giấy gọi ra ngoài Bắc dạng tìm bắt tên ấy.

Hôm 28 đây, quan Thâm-án tiếp đặng điện-tin của Tòa Hải-phong cho hay rằng mới bắt được tên bồi bắt trung-tin đó, chẳng bao lâu đây cũng giải nó vào Saigon.

Nước lụt

CHAU-ĐỐC. — Quan chủ-tỉnh Châu-đốc mới cho hay rằng nước sông Cửu-long-giang coi thể đứng lên cao hơn năm rồi mà cũng lúc này. Sợ e cho mấy nơi trồng lúa và đường xá phải hư hại, nên nay người ta đã lo phương thế dặng phòng ngừa cái tai hại ấy.

Chết chìm

LẤP-VỎ. — Lúc này nhằm trời mưa nước nổi; rất thương thay cho vợ chồng tên Nguyễn-vân-Khánh ở làng Bình-thành-tây, vì nhà ở theo dòng ruộng, nên ngày 26 Aout 1923 giờ chiều thì vạt phân lên vai, ra đồng dọn cỏ cấy lúa mùa. Còn vợ là Tạ-thị-Giáp mặc lui cui nấu cơm trong bếp đứng lo đến buổi cho chồng về ăn, mà quên đưa con gái là Nguyễn-thị-Nguyên mới 2 tuổi,

không ai coi giữ, bỏ rớt xuống sông nước mà không ai hay. Đến chừng thị-Giáp nhớ đến con, kiếm không có trong nhà, liền hò hoàn lên. Xóm giềng xúm lại mò vớt dặng dưới sông nước, đem lên thì con nhỏ ấy đã uống nước đầy bụng và hết thở; trông thấy rất thương xót!!!
 Hương-quân và làng xã tại đến khám xét thương tích và lấy khai báo rồi liền chạy tờ cho quan Hiện-lý hay định xin phép mà chôn trẻ bất hạnh ấy.

T. P. N.

YẾT THỊ ĐẤU GIÁ

AVIS D'ADJUDICATIONS

Objet, date et heures des adjudications :
 Salle des adjudications aux Bureaux du Gouvernement local, le 14 Septembre à neuf heures du matin.

OBJETS des fournitures	IMPORTANCE APPROXIMATIVE	CAUTIONNEMENTS PROVISOIRES	CAUTIONNEMENTS DEFINITIFS
Fourniture de rations de vivres nécessaires aux militaires indigènes et au personnel nourri de l'Etat pendant l'année 1923.	18000 \$ 00	100 \$ 00	7000 \$ 00
Entreprise de blanchissage du linge à l'usage des Aliens de l'Indochine pendant l'année 1923.	1500 \$ 00	30 \$ 00	500 \$ 00
Fourniture de bois à brûler nécessaires à l'Asile des Aliens de l'Indochine pendant l'année 1923.	500 stères	40 \$ 00	500 \$ 00

Bureau où les cahiers des charges peuvent être consultés : 2e Bureau (2e Section) du Gouvernement à Saigon.

RỜI RAO

Kính từ chừ-quí ông hay: đến ngày 1er Septembre 1923 tôi có mở một cái tiệm tại Saigon đường Amiral Courbet số nhà 22 gần nhà ngừ Nam-dông-Hương, bán đủ đồ phụ tùng theo xe-hơi, vô, ruột, giường sắt, giường đồng, đầu thơm, nón, áo lót mồ-hôi, bầu áo, vãn vãn.

Vậy xin Quí-ông sẵn diệp đi Saigon có rành ghé tại tiệm tôi mua thử một lần cho biết đồ của tôi bán có ra thế nào; hay là gửi thư nói cho rõ ràng tôi sẽ gửi đến cho quí-ông cũng được.

Gửi thư:

NGUYỄN-VÂN-KIỆU
 22 Amiral Courbet Saigon.

Vịnh dầu sản dầu lửa

Saigon đường Lê-phép, Hãng Ách-xơ-xơ-tép, Bán dầu lửa đầu sản, Giá rẻ dầu nên đẹp.

Nên đẹp dặng mua dặng, Dầu này thiệt sáng hung, Cháy tỏ mà không khói, Dầu đầu da thấp cùng.

Thấp cùng dầu hiệu « Cúp », Công là hiệu « Bô-réc », Có thứ hiệu « Đồng-bô », Ba thứ dầu là tốt.

TRƯỜNG HỌC NGUYỄN-PHAN-LONG

Saigon — Đường Leyrand de la Liraye Số 118, 120, 122 bis, 124 bis, và 126.

KHAI-TRƯỜNG

Ngày 15 Septembre 1923

GIÁ TIỀN HỌC ĐÀ NHƯC-DINH NHƯ DƯỚI ĐÂY:

Lớp năm (Cours enfantin)	Ở trong mỗi một tháng là	14 \$ 00
Lớp tư (Cours préparatoire)	Ở ngoài mỗi một tháng là	3 \$ 50
Lớp ba (Cours Élémentaire)	Ở trong mỗi một tháng là	16 \$ 00
Lớp nhì (Cours moyen)	Ở ngoài mỗi một tháng là	5 \$ 00
Lớp nhứt (Cours supérieur)	Ở trong mỗi một tháng là	18 \$ 00
Lớp chung học nam đầu (pre-née du cycle complémentaire)	Ở ngoài mỗi một tháng là	7 \$ 00

Học trò học ngoài thì chẳng có ăn cơm tại trường.

HỌC THÌ LÀNH BẢNG CẤP TỐT NGHIỆP

(Diplôme de fin d'études complémentaires).
 Vì muốn cho vừa lòng nhiều vị đã gửi thư đến hỏi, nên ông Nguyễn-phân-Long tình mở thêm một lớp riêng bằng lớp chung học năm-thứ tư trường Bản-quốc, dạy dạy học-trò thì lành bảng cấp tốt nghiệp.

Sẽ rằng coi chừng từ trò còn khuyết điểm về khoa nào, đặng ăn dạy thêm khoa đó cho mỗi trò đặng ăn-phát.
 Bữa phải đến cái công lao cho chừ-vị giáo-sư dạy lớp này, sự tốn phí rất nhiều, nên ít nữa là đặng năm chục học-trò thì mới mở lớp này mà dạy, và giá tiền ăn học mỗi trò đã nhứt định mỗi một tháng là 20 \$ 00.

Giấy xin học phải gửi trước ngày 5 Septembre 1923, cho Monsieur NGUYỄN-PHAN-LONG, Conseiller Colonial, Boite postale No 210 SAIGON.

Sách-vở và giấy, viết, mực, vãn vãn, thì về phần học-trò chịu lấy.

Học-trò không cần may y-phục kiểu riêng, chỉ phải may hai bộ đồ Langsa bằng vải bố trắng, đặng lịnh khi đi dạo ngày chừ-nhứt và ngày lễ.

Quần áo lịnh thường thì phải may cho đủ đặng thay đổi ít nữa mỗi tuần ba kỳ. Mỗi trò phải sắm một cái thước kẻ mặt, hai cái khăn lông lau mặt, một cái khăn tắm, một cái gối, một cái nệm, một cái nệm hai tấm trải nệm (draps).

Đúng ngày 15 Septembre 1923 mới khai trường.

Ngày nay cho đến bữa đó, ai muốn thương nghị điều chi thì mỗi ngày từ 2 giờ tới 5 giờ chiều, xin đến tại nhà của ông Long, ở đường Nguyễn-lân-Nghiem (gần nhà thờ Cầu-kho); người sẽ sẵn lòng tiếp rước.

TRAM NAM KHONG PHAI

NHÀ HỌA CHON DUNG
 NGUYỄN-DỨC-NHUẬN
 Số 73, Boulevard de la Somme
 (NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CỎ)
 SAIGON

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đẩu-xảo Hanoi; hơn năm rồi lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và dễ trảm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin ghé thăm chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiệm này sẽ gửi cho một tờ cáo bạch có hình rõ thiệt tại giá cả và cất nghĩa phân minh.

HÀNG CHÁNH BEN HUE-KỲ HIỆU:

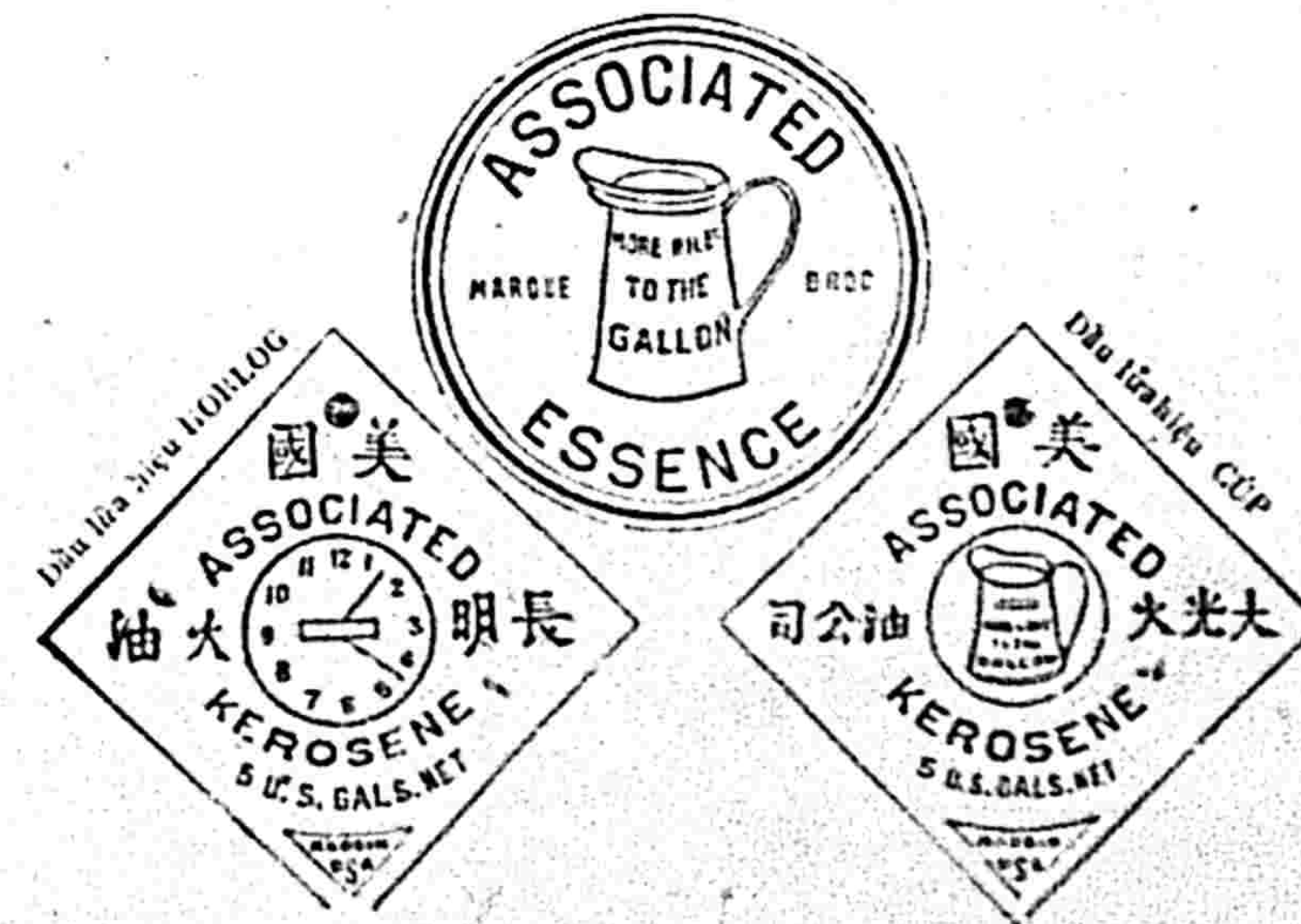
ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA. E. U. A.

Hàng: ASSOCIATED OIL COMPANY OF INDO-CHINA L^{re} làm Đại-lý toàn cõi Đông-Pháp, món bài số 34 đường Lefebvre Saigon.

Đánh dầy thép dẽ:
 Associated Saigon

Đèn sáng biền RHOC

Dầy thép mới
 5.62

Lời rao

Cho những chừ vị ưa hát thuộc tây hiệu JOB HAVANE dặng rõ, kể từ ngày 15 Avril sắp đây mỗi bao thuốc có dẽ một tấm giấy gọi là prime nếu ai có phần phước dặng tấm prime ấy thì lại tại hãng ông ROY LANDRY ở đường Boulevard Bonnard món bài số 19 mà lãnh một cái đồng hồ vàng, dặng giá một trăm mấy chục đồng.

Vậy quí khách có hát thuộc hiệu này mỗi khi xé ra mà hát thì phải coi chừng cho kỹ.

Nay lời

TAN TAN HIẾP THÀNH

Ở lại đường Viênot số 40 gần chợ Saigon quới.

Marque déposée

Hyunh-Vân-Nhung, kể nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trầu có chung bằng đồng xi-ni-kên (Nickel), quí-khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đổi cho nhà thơ mà lấy đồ.

Hyunh-Vân-Nhung, cần bạch.

HÀNG NHÀ LÀM RA : GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-Long chúng tôi mới lập thêm một hàng tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ hàng kể ra sau đây :

Nón Casque trắng-vàng-sám, đủ kiểu; Giày tây, giày hạ An-nam, giầy Nhứt-bồn.

Chiếu trải salon, và cầu thang; tapis chùi chân; rương và valises bằng da.

Ghế sô-da, ghế Thonet « chaises ».

Đồ kim trôn, và cần, đủ kiểu; hàng bạc: xuyên, lảnh, the, lụa, vải may mùng, đồ thêu, dentelles, ba-ton (cannes).

Nón nữ « feutres » mua tại bên tây. Và khác các thứ con dấu bằng đồng, bằng da, Cầm-Thạch vân vân.

Như quý khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhiều thời xin dời gót ngọc lại tiệm **Tang-Khanh-Long** số nhà 10 đường Catinal và tiệm nhánh **Đông-nam-Mỹ** số 90 đường Bonnard; giá cả chúng tôi xin tính theo như ở Hanoi.

Nay kính mời
TANG-KHANH-Long
HANOI. — SAIGON.

HOTEL D'ANNAM

NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU

No 72 à 80, BOULEVARD CHAENIER, — 10, QUAI LE MYRE DE VILERS

Đường Kinh-lập, đường Carabelli và đường mé-sông
Le Myre de Vilers, SAIGON

HYUNH-HUỆ-KY, Chủ tiệm

Kính cùng Quý-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiện là **HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu)** phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được cận tiện Quý-khách, xin Quý-khách thưa đi để Sài Gòn đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thông thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé-sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon

Hyunh-Huệ-Ky, Cần khải.

HÀNG CHÁNH BÈN HUỆ-KY HIỆU

ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.

Hàng : Associated Oil Company Inc. 1001 California St. San Francisco, Cal. U.S.A.

Hàng : Le Myre de Vilers số 10 Saigon.

Đánh đây thép để : Associated Saigon. — Đây thép nổi số 62.

Đại-lý ở các tỉnh

Cholon. — Lương-Dương-Kỳ, Lạc-lâm. — Đông-Hoa	Canton. — Quân-dục-Xuân
9 Avenue Jacquet	Tân-an. — Quân-tên-Lai
Da-nang. — An-kim-Lai	Saigon. — Công-Xương
Nhatrang. — An-kim-Lai	Tiêu-châu. — Đông-Thương
Phu-quoc. — An-kim-Lai	Saigon. — Công-Phát
	Saigon. — Công-Phát
	Saigon. — Công-Phát

Đầu sản hiện «CUP» kén là «BROC». — Thương hiệu hàng

Đầu sản hiện «CUP» kén là «TASSE». — Tốt nhất hàng

Đầu sản hiện «CUP» kén là «HOBLOGE». — Tốt nhất hàng

THIỆT-NGHIỆP-XU'NG

F. NAM & L. LUC FRÈRES

đường Pellerin môn bài số 132, 134

SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tô-sát đủ kiểu.

Sửa ống và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHIỆP. — Máy dao lớn nhỏ, mũi kéo, dao cạo râu, dùng máy điện dầu mới nhất bên. — Soudure Autogène.

Bên các đồ phụ tùng theo kiểu và làm thường và đáng chú.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUỆ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ kiểu đủ rào rào.

Làm kiểu hẻm-mộ và kiểu thường.

Ông khôn và chín khôn thiết chế.

Có làm đồ thêu-lời (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tiêu.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101

(Đất-hố) Saigon

Trần-vân-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Quý-khách rõ, tôi dọn một tiệm đóng xe như là xe mới, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đến xe đủ kiểu, bánh xe cao-su láng cây già bị mòn thay cho mới, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đến tây, đủ bộ các xe đồ chơi và xe song mà láng da lấy may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiến, bình để thấp đèn khi đi theo xe, Sơn xe. — và sửa xe.

Cái xin quý khách có dịp đến Đất-hố xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thú mua giúp làm đồ, thì tôi rất cảm ơn họ có. Còn quý khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ-nhơn cần khải,

PHÒNG TRỒNG HÀNG THIÊN NGHỆ

HIỆU LÂM-QUANG-SĨ

No 92, Boulevard Bonnard

Ngang nhà thuốc thi (chợ mới) Saigon

LÂM-NGOC-THACH

Trên lầu No 58, Rue d'Adran

Ngang tòa Tân-Đào (chợ cũ) Saigon

Kính cùng Quý Ông, Quý Bà, Quý Thợ và Quý Cô đang ở : Nguyên chung tôi làm nghề trồng rừng và bích rừng vàng có hơn tám năm dư, nên sự kỹ càng, chắc chắn và khéo léo của chúng tôi làm khác biệt với người Langsa, song một điều nên lưu tâm là nghề chúng tôi lại ít người học nghề thợ vậy mà thôi.

LÂM-QUANG-SĨ
Kính cữu

THI-THO'

TIỆM THỢ BẠC

NGUYỄN-VÂN-ĐẠO, Bijoutier

ancienne Maison NGUYỄN-VÂN-GIAO

13, rue Schröder, Saigon

Kính cùng Quý Ông, Quý Bà đang ở : Nguyên tiệm này ngày trước là tiệm của Nguyễn-Vân-Giao, đã mất phần rồi. Nay người cha là Nguyễn-Vân-Đạo cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, những là: trâm, khuyên, kiềng, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng cẳng, neo bông, neo đất, đồng chiếc, v. v. Đủ thứ kiểu theo kim thời cũng như ngày trước vậy. Xin Quý Ông, Quý Bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mà gởi cho bên hiệu thì tôi cũng hết lòng làm theo ý. Quý Ông, Quý Bà dùng món chi thì tôi cũng hết, lòng cần thận mà gởi đến cho Quý Ông, Quý Bà dùng.

Kính cữu
NGUYỄN-VÂN-ĐẠO
Bijoutier, 13, rue Schröder, 13 — Saigon

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cùng Quý-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiện là **HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu)** phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được cận tiện Quý-khách, xin Quý-khách thưa đi để Sài Gòn đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thông thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé-sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon

Hyunh-Huệ-Ky, Cần khải.

DU'ONG-DIEN

Marchand de Meubles

Rue Catinal 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng, chon vườn, đồ mộc sơn bóng, đồ gỗ bích-kỳ mới lại.

Giường đồng, sắt, cây, theo kiểu kim-thời.

Bàn ghế, tủ kiến, đã cũm theo và các thứ ghế hiệu THONET lại có tủ, bàn, ghế đánh venis tampon.

DUONG-DIEN

IMPRIMERIE DU CENTRE

Louis MINH

76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76.

NHÀ IN « IMPRIMERIE DU CENTRE »

CÓ ĐỦ CÁC THỦ CHỮ

TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ

ĐÃ IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ

TẠI ĐÂY CÓ ĐÓNG SÁCH ĐỦ KIỂU VÀ BÀN GIẤY

LỜI RAO

Vì đã đến kỳ ra công-ty «Hôtel du Mekong» kén là **Cầu-long-giang Khách-sạn** là một cái nhà hàng bán rượu và phòng-ngủ ở tại góc đường d'Espagne và Roland Garros tại chợ chánh Saigon, cho nên trong Công-ty định bán nhà buôn này.

Vậy ai có muốn mua nhà buôn này, xin mau mau đến mà thương-nghị, kể từ ngày nay cho đến ngày 31 Août 1923.

Lương-vân-Thân & Cie

XIN CHIẾU CỎ

Đời thanh trị thái bình, thì con người sanh sống ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đem thấy một khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v.v. thì tôi nghĩ cho quý-khách ở Lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-nghỉ-huân **NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN** tại đường Némésis No 101-103 gần bên góc Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ từ bề và yên tĩnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé-sông, và xe Biền-hóa, xe Mylho, rất tiện cho quý-khách khi lên xuống.

Cải xin quý-khách tưởng tình đồng-buợng giúp cho chúng tôi lên rừng, thì ơn ấy ghi tạc hàng ngàn.

Quản-Lý :
HIẾP et THẮNG.

NAM-HOA-PHAT

SELLERIE HARNACHEMENT

No 150, Rue d'Espagne — SAIGON

Tiệm này của người Annam, có may đồ bất kể ngựa, da tây, da dỏ, đủ thứ, lớp mỏng may mềm cho xe hơi, xe ngựa, xe kéo, và vỏ xe hơi bằng mây đen lồi, (Vulcanisation) y theo lối giao, bề chỗ cũ và lại không có tính tiền.

Lãnh lẩn ghé nệm ngồi có ruột gà (ressorts) lớp bằng da, nỉ, nhung, hồ có bông; có làm dây nịch bằng da tây theo kiểu kim thời, rất đẹp.

Tiệm này bán mỗi món đều giá rẻ hơn các tiệm khác.

Quý-khách trong lục châu có muốn mua hay là hỏi việc chi xin mới đến tiệm tôi thương nghị, hay là viết thư thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Toàn là thợ Nam-kỳ làm trong tiệm này.

Chủ nhân kính đón,
PHAM-VÂN-NGO.

KY-NGUYỄN

SỞ LÀM ĐÓNG HOA BẰNG CEMENT VÀ THẠCH-CAO

Ở trước ga xe lửa Xóm-dóm đường Route de la Gare số 16 Cholon.

Kính cùng Quý Ông, Quý Bà, Quý Thợ và Quý Cô đang ở : Nguyên chung tôi làm nghề trồng rừng và bích rừng vàng có hơn tám năm dư, nên sự kỹ càng, chắc chắn và khéo léo của chúng tôi làm khác biệt với người Langsa, song một điều nên lưu tâm là nghề chúng tôi lại ít người học nghề thợ vậy mà thôi.

Cải xin quý-khách tưởng tình đồng-buợng giúp cho chúng tôi lên rừng, thì ơn ấy ghi tạc hàng ngàn.

Quản-Lý :
HIẾP et THẮNG.

NHI-THIÊN-DU'ONG

38, rue de Canton, Cholon

SÁM NHƯNG BỒI NGUỒN VÉ SÁNH HUỒN

THUỐC BỒI NGUỒN DƯƠNG GIA SÁM NHƯNG

Thuốc huồn này là một phương thuốc của Tiên-Thần để lại quân thần là sự chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiết là đại bổ nguồn thần. Bất cầu là đơn-đông đơn-bà, mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chân mạnh mẽ; thiết là một phương tư bổ rất hay đó. Đơn-Đông mà thêm được phương thuốc rất hay này thiết là một vật báu, rồi lại chọn lựa các thứ được, liệu bằng nhứt, tuần theo phép một nửa thì luyện ra cho thành công, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiết nhỏ hòa với sữa nhừ và một ông làm ra huồn.

Xin chú-tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng đơn-Đông đơn-Bà chọn Sám-Nhung và các thứ được liệu bằng nhứt mà chế luyện rất tinh-bảo. Xin kể những chứng được và cách dùng kể ra sau này :

Đơn-Đông là tiên-thiên, hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tay chân yếu hoặc thần trí bất định, hoặc bị trúng phong hạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phẩm kể học trò tiếng nường học tập, tư lao quá độ, tinh thần hao kém, từ chi mỗi một, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 huồn, chiều uống 1 huồn, lễ uống lâu chừng nào thì tinh-thần mạnh mẽ, học thức ít thông minh; còn những người buồn chán lo lắng đêm ngày, lễ uống 1 huồn thì tinh-thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, đầu thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người quá độ, thần trí khi suy, đầu ngón bất khỏe-khể, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí-huyết đều hư, hoặc già rồi mà thần suy khi yếu, gần cổ tử hoai, ăn uống chẳng ngon; hoặc bị hàng đăm ngàn năm, hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh họ, thì phải dùng nước muối mà uống một huồn với thuốc.

Đơn-Đông bị bạch trước, đơn-bà bị bạch dãi, hoặc đơn-Đông con trai nam chiêm bao di tinh, phải dùng nước trà mà uống với thuốc, đơn-Đông thần-tinh đều lạnh, đơn-bà mà từ-cung cũng lạnh thì khó mà kiểm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một huồn, uống với nước trà.

Đơn-bà mới đẻ phải uống một huồn cho bổ nguồn khí.

Đơn-bà mà bị tiểu-sản (nằm trong bụng) thì khí huyết rất suy, hoặc đơn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc này với rượu, hoặc với nước gừng luộc.

Phẩm uống thuốc này thì phải coi chừng bệnh chứng nặng nhẹ thế nào; lễ nhẹ thì uống một hai huồn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, từ chi cường kiện, da thịt mịn màng, thần trí ít trở nên mạnh mẽ.

Liều uống thuốc huồn này thì phải cứ độ chừng uống cũng là độ hàng trăm uống từ đầu chẳng nên ăn.

Chú-tôn hể cớ, xin hãy nhìn cho thiết chữ hiệu Nhi-Thiên-Dương và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 huồn lớn giá là 1200

Hộp kiến hoàn nhỏ 1000 1 00

Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá 1 20

Hộp cây mun 1 hoàn lớn giá 1 00

Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ 0 60

Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ 1 2

NAM CHAU KHÁCH LẦU

NHÀ HÀNG CHO MƯỜN

PHÒNG NGŨ

Ở đường Amiral-Courbet

số 29, 31, 33, 35, Saigon

Sửa sang rất tinh sạch, và bồi-bếp có thứ-tư. Vậy từ đây dời xin trong Lục-châu chú-quí-bà quí-ông có dịp đi đến Saigon, xin vui lòng ghé tạm, ăn nghỉ bước đường, rất cảm ơn anh họ-có.

Chủ-nhơn : Trương-thái-Trí.
Quản-Lý : Lâm-quang-Roi.
Cần bạch.

TIỆM

HA-PHU'OC-SANH

Vinh-Phước — Saïgon

Một công phu từ đầu thủ thuốc Tây-Tam thiên hiện.

Đầu tiên, gầy, viết, mực, để học tra dùng.

Sốt cũng bán xe máy và đồ phụ tùng.

Rượu táo, rượu táo, đồ bếp và đồ đồ dùng trong đám tiệc.

Giấy, nôm, giấy, giấy địa-ly.

Bảng Bắc, bảng Tân, bảng này y phực An-nam.

Công có bán đồ thủ thuốc của tiệm Nhi-thiên-Dương Cholon.

Từng trên lầu có cho mượn Phòng-ngủ.

Tiệm này huồn bán các thứ và lập nước từ từ gởi vào hơn các nơi.

Xin đồng-buợng quang cớ, tôi hết lòng đãi ân.

Nay kính mời,
Chủ-nhơn : HA-phước-Sanh.

